

तमानखोला गाउँपालिकाको दोश्रो गाउँसभा तथा तेश्रो अधिवेशन अध्यक्ष श्री जोकलाल बुढाबाट

प्रस्तुत आ.व २०८०/८१ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

मिति: २०८०/३/१०

सभाका उपाध्यक्ष ज्यू,
सभा सदस्यज्यूहरु,
कर्मचारीहरु तथा सुरक्षाकर्मी ।

१. सर्वप्रथम यस गरिमामय सभामा नेपालको संविधान २०७२ जारी भएपछि दोश्रोपटक सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचनवाट मतदाताहरुको अमूल्यमतवाट विजयी भै सम्मानित गाउँसभा समक्ष आर्थिक वर्ष २०८०/८१को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउदा मलाई गौरवको अनुभूति भएको छ ।

२. संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापना र संस्थागत गर्दा सहादत प्राप्त गर्नुहुने प्रथम शहीद लखन थापा लगायत सबै परिवर्तनमा ज्यान गुमाउने वीरशहीदरुप्रति सम्मान तथा भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । नेपाल र नेपाली जनताको सर्वभौमसत्ता सम्पन्न गराउन र समाज परिवर्तनमा अग्रणी नेतृत्वदायी भूमिका निभाउनु भएको शिखर पुरुष वि.पि. कोइराला गणेशमान सिंह, पुष्पलाल श्रेष्ठ र नेपालको संविधान निर्माण गर्न र जारी गर्न सफल नेता सुशिल कोइराला प्रति आदर पूर्वक सम्मानका साथ स्मरण गर्न चाहन्छु । नेपालको राजनीतिक स्वतन्त्रता, लोकतन्त्र र परिवर्तनको क्रममा विभिन्न जनआन्दोलन, सशस्त्र संघर्ष र जनयुद्धमा वलिदानी, ज्यान गुमाएकाहरु प्रति सम्मान तथा स्मरण गर्न चाहन्छु । वेपत्ता परिवार, पीडित नागरिक प्रति गहिरो सम्मान व्यक्त गर्दछु । साथै सशस्त्र दन्दको समयमा सरकार पक्षवाट मारिएका तमानखोला गा.पा. वडा नं. ३ तमानको दुर्गा बहादुर बुढा, प्रेम बहादुर घर्ति, ओमकार बुढा र तमानखोला गा.पा.

वडा नं. २ का गंगा बहादुर पुन प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै बेपता परिवारको तत्काल सार्वजनिक गर्न नेपाल सरकारलाई ध्यानाकर्षण गराउदछु । साथै यस गाउँपालिका भित्र विपदका कारण विभिन्न समयमा ज्यान गुमाउने व्यक्तिहरुप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु ।

३. **"सुखी र समान, समुन्नत तमान"** भन्ने दीर्घकालीन सोच नेपालको संविधान अनुसार स्थानिय तहलाई प्रदान गरेको एकल अधिकार सूचिका विषयहरुमा योजना, वजेट तथा कानून निर्माण र त्यसको कार्यान्वयन गर्ने अधिकार दिएको छ । तमानखोला गाउँपालिकाको आ.व. २०८०/८१को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्दा नेपाल सरकारको पन्ध्रौ योजना, दिगो विकासका लक्ष्यहरु, नेपाल सरकारको आगामी आ.व.को नीति तथा कार्यक्रम र गण्डकी प्रदेशको योजना, नीति तथा कार्यक्रम, आवधिक विकास योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना, सरोकारवालाहरुको प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष सुझाव आम गाउँपालिकावासीको माग, इच्छा र चाहनालाई मुख्य आधार बनाइएको छ ।

४. स्थानीय तहको योजना तथा वजेट तर्जुमाका विभिन्न चरणहरुमा टोलस्तरका आम नागरिक, टोल विकास समिति, गैरसरकारी संघ संस्थाहरु, सामाजिक संघ संस्था, नागरिक समाज, वालवालिका, जेष्ठ नागरिक, महिला अपांगता भएका व्यक्ति, लक्षित समुदायका प्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल, निवर्तमान जनप्रतिनिधिहरु, संचारकर्मी, एवं आम पालिकावासी नागरिकवाट समेत प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा सुझाव संकलन गरिएको छ ।

५. स्थानीय तहको पहिलो निर्वाचन देखिनै निर्वाचित जनप्रतिनिधिप्रति जनअपेक्षा वृद्धि भएको महशुस हामीलाई भएको छ । यसैगरि सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचन २०७९ वाट जनताको अमूल्य मत प्राप्त गरि निर्वाचत हुंदै गर्दा निर्वाचिनको क्रममा तमानखोला गाउँपालिकाको समग्र विकासका लागि जनतासंग गरिएका प्रतिवद्धताहरुलाई कार्यान्वयन गर्न हामी संग सिमित श्रोत साधन, जनशक्ति, संक्रमणकालिन कानून अघि वढन धेरै चुनौती हरु छन । हाम्रो तमानखोला गाउँपालिका अन्य पालिका भन्दा दुर्गम तथा जटिल भूगोल हुनु, छरिएका वस्तीहरु हुनु , नेपालको संविधानले व्यवस्था गरेको संघीयता कार्यान्वयन गर्दा **तीन तहको सरकार विच सहकार्य, सहअस्तित्व र समन्वयमा** साथै आफ्नो अधिकार वारे समस्या हुदा सोचे अनुरूप काम गर्न कठिन भएको व्यहोरा जानकारी गराउन चाहन्छु ।

६ . यसको वावजुद पनि स्थानीय तहले सबै वडाहरुको वस्तीहरुमा मोटरवाटो पुरयाउनु, आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र , स्वास्थ्य संस्था, एक घण्टा भन्दा वढी समय लाग्ने तीन वटा वडाहरुमा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई तथा प्राथमिक उपपचार परामर्श केन्द्र स्थापना गरि आधारभूत स्वास्थ्य सेवा

उपलब्ध गराउनु, तथा वोंगादोभान स्वास्थ्य चौकीमार्फत एम्बुलेन्स सेवा संचालन गरिएको, तमानखोला गाउँपालिका भित्रका सामुदायिक मा.वि.मा लेखापाल र कम्प्यूटर शिक्षक पालिकाको श्रोतवाट शिक्षकको व्यवस्था गरि आधारभूत शिक्षाको व्यवस्था गरिएको र सूचना प्रविधि मैत्री शैक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि विद्यालयहरुमा इन्टरनेटको जडान, वैकल्पिक सिकाइ सहजीकरणका लागि अध्यक्ष पुस्तकालय कार्यक्रम तथा अध्यक्ष प र तमानखोला गाउँपालिकाले **कक्षा १ देखि ५ सम्मका लागि स्थानीय पाठ्यक्रममा आधारित पठनपाठन** शुरु गर्नु, जनताहरुलाई स्वच्छ खानेपानीको लागि एक घर एक धाराको पहुच पुरयाउनु, पर्यटन पुर्बाधारका लागि शोलेडाडा र वराहताललाई पर्यटकीय स्थलको रुपमा विकास गरी पर्यटकीय गन्तव्यका लागि तीव्रताका साथ कार्य गर्नु, त्यसैगरि गाउँपालिकाको प्रमुख पेशा कृषि तथा पशुपालन भएकोले सम्मानजनक पेशाको रुपमा स्थापित गरी आय आर्जनको दरिलो माध्यम बनाउन कृषि उत्पादन तथा उत्पादकत्व वढाउन व्यावसायिक कृषि तथा पशुपालन तालिम, उन्नत जातका विउविजन वितरण, आलु पकेट, उन्नत जातको फूजीस्याउको विरुवामा अनुदान, पशु कार्यक्रममा व्यवसायिक पशु कृषक तथा भेडापालकहरुलाई निशुल्क सोलार र पाल वितरण, गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम कार्यक्रममावाट पिछडिएका लक्षित वर्गका महिला दिदी बहिनीहरुलाई आत्मनिर्भर बनाउन सावुन, च्याउ, झोला बुनाई लगाएतका तालिम सम्पन्न गर्नु गर्वको विषय हो । समयानुकूल प्रविधि मैत्री शिक्षा, भरपर्दो स्वास्थ्य सेवा, कृषि पशुपालन, लघु उद्यम प्रवर्द्धन मार्फत तमानखोला गाउँपालिकावासीको जीवनस्तर उकास्ने र गरिवी न्यूनीकरण गर्ने कार्यलाई आ.व. २०८०/८१ विशेष प्राथमिकतामा राखिएको छ । यस गाउँपालिकाले विगतमा लिएका **महत्वपूर्ण नीति, संचालनमा रहेका गौरवका योजना** र कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिइएको छ ।

सभाका उपाध्यक्ष ज्यू,

सभासदस्य ज्यूहरु,

७. अव म तमानखोला गाउँपालिकाको आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा लिईएका आधारहरु प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

- नेपालको संविधान २०७२ मौलिक हक, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त तथा नीतिहरु,
- संघीय सरकारको आवधिक योजनाले लिएका नीति तथा प्राथमिकताहरु,
- संघीय सरकारले अवलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तीय नीतिहरु,
- प्रदेश सरकारले लिएका आर्थिक तथा वित्तीय नीतिहरु
- स्थानीय तहको आवधिक योजनाले तय गरेका प्राथमिकताहरु,

- स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ तथा अन्य कानूनी प्रावधानहरू,
- स्थानीय तहका क्षेत्रगत नीति, रणनीतिहरू
- दिगो विकासका लक्ष्यहरू
- गाउँपालिकाको आवधिक विकास योजना र मध्यमकालिन खर्च संरचना
- तमानखोला गाउँपालिकाले आवश्यक ठानेका अन्य विषयहरू,

८ . अब म तमानखोला गाउँपालिकाको आ.व. २०८०।८१ को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका प्राथमिकताहरू उल्लेख गर्न चाहन्छु :

- सामाजिक विकास तर्फ : (स्वास्थ्य ,शिक्षा युवा तथा खेलकुद, खानेपानी तथा सरसफाई)
- आर्थिक विकास तर्फ : (कृषि, पशुपालन, सहकारी, घरेलु तथा लघुउद्यम ,पर्यटन, सिचाइ)
- पूर्वाधार विकास तर्फ : (सडक, पुल, भवन, उर्जा)
- सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सुधार सार्वजनिक खर्चमा वित्तीय अनुशासन पारदर्शिता
- लक्षित वर्गको हित संरक्षण, सशक्तिकरण र क्षमता विकास
- ऐतिहासिक सम्पदा एवं पर्यटकीय स्थलहरूको संरक्षण र प्रवर्द्धन
- वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन
- अन्य सरकारी निकाय, गैरसरकारी संघ संस्थाहरूसँग समन्वय र सहकार्य

९ . अब म तमानखोला गाउँपालिकाले आ.व. २०८०।०८१ को तय गरेका विभिन्न क्षेत्रगत नीतिहरूलाई प्रस्तुत गर्न चाहन्छु :

१) शिक्षा युवा तथा खेलकुद :

व्यक्ति, समाज र राष्ट्र परिवर्तन गरि विकासमा टेवा पुर्याउने माध्यम नै शिक्षा हो । नेपालको संविधान २०७२ को धारा ३१ मा शिक्षा सम्बन्धि अधिकार उल्लेख गरेको छ । ती उल्लेखित अधिकारलाई कार्यान्वयन गर्न स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ मा २२ वटा अधिकार स्थानीय तहलाई प्रदान गरेको छ । जस अनुसार माध्यामिक तहसम्मको शैक्षिक व्यवस्थापनको अधिकार समेत स्थानीय तहलाई छ । तमानखोला गाउँपालिकाको भौगोलिक विकटता र सामाजिक जटिलतालाई मध्यनजर गर्दै निःशुल्क र सर्वसुलभ शिक्षाको पहुँच सबै माझ पुर्याउन नितान्त अपरिहार्य छ । अर्को तर्फ तमानखोला गाउँपालिकाका अधिकांश जनताको जीवन धान्ने आधार कृषि र पशुपालन भएकोले विद्यालय तह देखिनै आधुनिक र वैज्ञानिक कृषि प्रणालीको ज्ञान दिन सकिने भन्ने समृद्ध तमानखोला को परिकल्पना गर्न सकिदैन । तसर्थ “शिक्षामा लगानी सम्बृद्धीको

आधार, व्यवहारिक शिक्षा मार्फत जीवनस्तर सुधार” भन्ने शैक्षिक नारा तय गरि आर्थिक वर्ष ०८०।८१ को तमानखोला गाउँपालिका शिक्षा तर्फको नीति तथा कार्यक्रम तय गरिएको छ ।

१) **“बालवालिकालाई झिकाऔं, टिकाऔं र सिकाऔं”** भन्ने मूल वाक्यका साथ प्रारम्भिक बालविकासको अनुभव सहित कक्षा १ मा बालवालिकाको भर्ना अनिवार्य गर्ने संचालनमा रहेका बालविकास केन्द्रलाई निरन्तरता दिदै बालविकास सहजकर्तालाई आवश्यक वजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।

२) **“हाम्रो पालिका हाम्रो गाउँ, सबै बालवालिका विद्यालय पुर्याऔं”** भन्ने मुल नाराका साथ शिक्षाको उज्यालो घामवाट कोही पनि बालवालिकाहरु वञ्चित हुन नपरोस भनी निशुल्क, सहज र सर्वशुलभ शिक्षा प्रदान गर्नका लागि गाउँपालिका करार शिक्षकलाई आवश्यकता अनुसार व्यवस्थापन गरी निरन्तरता दिइनेछ ।

३. तीन वटै मा.वि.का कक्षा ९ र १० सम्मका विद्यार्थीहरुलाई व्यवसायी, उद्यमी र सीपमा प्रवर्द्धन गरि स्थानीय उत्पादनको उपभोगमा अभिप्रेरित गर्न **विद्यालयमा खाजा तयार तथा विक्री कार्यका लागि प्रोत्साहन गर्न प्रति विद्यार्थीका दरले विउपूँजीको** रुपमा रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

४ . **“जहाँ विद्यार्थी, त्यहाँ शिक्षक”** अभियानलाई प्रभावकारी बनाउन विद्यार्थी संख्याको आधारमा शिक्षक दरवन्दी मिलाउन, विद्यालयलाई समायोजन र कक्षा घटाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

५ .**“प्रविधियुक्त शिक्षा, बालमैत्री शिक्षा, गुणस्तरीय शिक्षा, विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार तमानखोला शिक्षा विकासको चार आधार ”** भन्ने आदर्श वाक्यलाई आत्मसात गर्दै यसै आ.व. देखि विद्यालयलाई प्रविधियुक्त बनाउन प्रत्येक विद्यालया इन्टरनेटको पहुँच विस्तार गरिनेछ ।

७. गाउँपालिकालाई बालमैत्री गाउँपालिका निर्माण गर्न यस गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण बालवालिकालाई बालमैत्री पालिका सूचक वमोजिम आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

८. गाउँपालिका भित्र कम्तिमा एक नमूना विद्यालय स्थापना गर्नका लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।

९. विद्यालय शिक्षालाई केवल कक्षा चढने र चढाउने मात्र नभै यसलाई श्रम र उत्पादनसंग जोडी जीवन उपयोगी र व्यवहारिक बनाउन विद्यार्थीलाई स्थानीय विषयवस्तुको ज्ञान दिलाउन स्थानीय

पाठ्यक्रम कार्यन्वयन, स्थानीय विषयको पाठ्यपुस्तक, सन्दर्भ सामाग्री निर्माण गर्न आवश्यक वजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।

१०. “ विद्यार्थी प्रतिभा पहिचान खोजी र सम्मान” भन्ने मूल सिद्धान्तका साथ शुरुआत गरिएको गाउँपालिका अध्यक्ष कप र उपाध्यक्ष कप प्रतियोगितालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

११. सबै सामुदायिक विद्यालयहरूलाई जंगफुड निषेधित क्षेत्र घोषणा गरि कक्षा ६ सम्मका बालबालिकाहरूलाई विद्यालयमा स्थानीय उत्पादनमा आधारित दिवा खाजाको व्यवस्था गरिनेछ ।

१२. "तमानखोला गाउँपालिकाको प्रतिबद्धता मर्यादित महिनावारी र स्वच्छता" अन्तर्गत किशोरीहरूको स्वास्थ्य सुरक्षाका लागि गाउँपालिका भित्रका कक्षा ६ देखि १२ सम्म अध्ययन गर्ने सामुदायिक विद्यालयहरूमा निशुल्क "Sanitary Pad" वितरणलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।

१३. ” हामी कहाँ छौ कहाँ पुग्ने हो र कसरी पुग्ने हो ” भन्ने मार्गचित्रलाई आत्मसाथ गर्दै दिगो र दिर्घकालिन लक्षका साथ गाउँपालिका अध्यक्ष शैक्षिक सुधार कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१४. विद्यालय अनुगमन, मूल्यांकन तथा सत्यापन कार्यविधिलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।

१५. आधारभूत तथा माध्यामिक निशुल्क परिक्षा संचालन , अन्तर विद्यालय केन्द्राध्यक्ष, उत्कृष्ट विद्यालय, शिक्षक विद्यार्थीलाई पुरस्कृत गरिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१६. एक विद्यालय एक पुस्तकालय निर्माण गर्ने उद्देश्यका साथ संचालन गरिएको अध्यक्ष पुस्तकालय कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१७. विद्यालय शिक्षक, विद्यार्थी अभिभावक वास्तविक समस्या नजिकवाट बुझ्न र उनीहरूका समस्या समाधानका उपायहरूको खोजी गर्न शैक्षिक भेला कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१८. प्रत्येक विद्यालयको वास्तविक समस्या बुझ्न र सिकाई अनुभव आदान प्रदान गर्न प्रत्येक महिना मासिक विद्यालय प्रधानाध्यापक बैठक संचालन गरिने छ ।

१९. "स्वास्थ्यका लागि खेदकूद राष्ट्र का लागि खेलकूद" भन्ने मूल नाराका साथ संचालन गरिने राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता व्यवस्थित गर्न थप वजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।

२०. गाउँपालिकाको दक्ष्य जनशक्ति उत्पादन गरि पालिकामा नै सेवा गराउने उद्देश्यका साथ यस पालिका भित्रको १ जना विद्यार्थीलाई एम.बि.बि.एस. अध्ययनका लागि पूर्ण छात्रवृत्तिको व्यवस्था

गरिने छ भने १ जना सिभिल इन्जिनियर पढने विद्यार्थीको लागि १ लाख बराबरको छात्रवृत्ति प्रदान गरिनेछ । गरिव तथा जेहेन्दार छात्रवृत्तिकोषलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

२१. विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी कम उमेरमा वा उमेर नपुग्दै विवाह गर्ने, तह पुरा नगरि कक्षा छाड्ने, विद्यालयमा निरन्तरता नहुने तोकिएको गृहकार्य नगर्ने जस्ता समस्या समाधान गर्ने विद्यालयहरूमा सचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

२२. शिक्षण सिकाईका लागि प्रभावकारी वनाउन सिकाई सामाग्रीका विकास र प्रयोग गर्न शिक्षा सिकाई सामाग्री तालिम प्रारम्भिक बालविकास देखि विद्यालय तहसम्मका शिक्षकहरूलाई तालिम संचालन गरिनेछ ।

२३. शिक्षा युवा तथा खेलकूद शाखालाई थप व्यवस्थित बनाई शाखावाट सम्पादन हुने कार्यलाई छिटो छरितो र प्रविधिमैत्री बनाइनेछ ।

२४. वेरोजगार युवालाई मागमा आधारित सीपमूलक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।

२५. तमानखोला गाउँपालिका खेलको रुपमा रहेको तारा खेल (आर्चरी) को आधुनिकीकरण गर्दै यस पालिकावाट राष्ट्रिय , अन्तराष्ट्रिय स्तरका खेलाडी उत्पादन गर्नका लागि आधुनिक खेल सामाग्रीको व्यवस्थापन तथा खेलमैदान निर्माणमा विशेष पहल गरिनेछ ।

२६. गाउँपालिका भित्र खेलकूद क्षेत्रको विकास तथा व्यवसायिकता विकासमा टेवा पुर्‍याउनका लागि तमानखोला खेलकूद विकास कोषलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

२७ तमानखोला गाउँपालिकाको खेलाडी उत्पादन र प्रोत्साहन कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउनका लागि गाउँपालिका भित्रका सर्वोत्कृष्ट खेलाडीलाई सम्मान गर्न **"Player of the Year Tamankhola"** (तमानखोला बर्ष खेलाडी) कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

२८ युवा लक्षित सिपमूलक तालिम संचालन गरि स्वरोजगारीका अवसर सिर्जना गर्दै बढ्दो विदेश पलायनको वर्तमान स्थितिमा न्युनिकरणका लागि पहल गरिनेछ ।

२९ कम्प्युटर शिक्षकको लागि Re Skill test exam गरि परिक्षा उत्तिर्ण नहुने शिक्षकको करार सम्झौता नहुने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

३० स्थानीय तह तथा विद्यालयको एकिकृत शैक्षिक सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (IEMIS) लाई यथार्थपरक बनाउन यसै वर्ष देखि एक जना कम्प्युटर शिक्षक पालिका रहने गरि थप गरिनेछ ।

३१ परम्परागत सिप, क्षमता र दक्षता भएका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क संकलन गरि सिप परिक्षण गरिनेछ ।

३२ शैक्षिक सामाग्री निर्माण र प्रदर्शनी कार्यक्रम मार्फत विद्यार्थीको प्रतिभा पहिचान गरि तमानखोला गाउँपालिका इनोभेसन सेन्टर कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।

२. स्वास्थ्य :

- १) तमानखोला गाउँपालिका अन्तर्गत बोझादोभान स्वास्थ्य चौकीलाई थप व्यवस्थित गरी ५ बेडको आधारभूत अस्पतालको रूपमा सेवा प्रभाव गरी स्वास्थ्य बिमाको प्रथम सेवा केन्द्रको रूपमा सेवा सुचारू गरिनेछ ।
- २) कोभिड-१९, डेंगी , एम्पक्स लगाएत महामारीजन्य रोगहरूको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिती , RRT तथा CICT परिचालन एवम् अत्यावश्यक सामाग्रीको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ३) गुणस्तरीय आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा सर्वव्यापी पहुँच हुनेगरी प्रभावकारी सेवा उपलब्ध गराइनेछ । जसका लागि नेपाल सरकारले टोकेको न्यूनतम सेवा मापदण्ड र स्तरिय उपचार पद्धतीको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि अवश्यक ओषधी ,सामाग्री , अनसाइट कोचि ,स्वास्थ्यकर्मीहरूको क्षमता अभिवृद्धि अनुगमन ,तथा समन्वय गरिने छ ।
- ४) पोषण अवस्थामा सुधार ल्याउनको लागि बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम तथा पोषणमैत्री स्थानीय तह कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ साथै कुपोषण रहित वडा तथा पालिका अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
- ५) नसर्ने रोगको प्रकोपको न्युनिकरणका लागि स्वास्थ्य प्रवर्द्धनात्मक सेवामा विशेष जोड दिइनेछ साथै यसको लागि निदानात्मक र उपचारात्मक सेवालाई विस्तार साथै ज्येष्ठ नागरिकका लागि बर्षमा १ चोटी निशुल्क स्वास्थ्य परिक्षण गरिनेछ । नसर्ने रोगको रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि समुदाय तथा विद्यालय स्तरमा बिभिन्न सचेतनात्मक क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिने छ ।
- ६) पूर्णखोप सुनिश्चितता वडा तथा गाको अवस्थाल.पा.ाई कायम गर्दै गाउँपालिका पूर्ण खोप घोषण गरेको दिन बैशाख २४ गतेलाई पूर्णखोप दिवस मनाई पूर्ण खोपको अवस्थालाई हरेक वर्ष सुनिश्चित रहेको घोषणा गरिनेछ ।
- ७) सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरुमा परिवार नियोजनका ५ वटै अस्थायी सेवा उपलब्धताको सुनिश्चितता गरिने छ ।
- ८) दिगो विकासको लक्ष बमोजिम मातृ मृत्युलाइ शून्यमा पुर्याउनको लागि घरमा हुने सुत्केरीलाई शून्यमा कायम गरी मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रमलाई गुणस्तरिय

बनाउन“ उपाध्यक्ष सुरक्षित मातृ शिशु कार्यक्रम ”लाई निरन्तरता दिईने छ जस अन्तर्गत गर्भ रहेको १२ हप्तादेखि सुत्केरी भएको ४५ दिन सम्म २२५ क्यालिसियम ट्याबलेट वितरण र वर्थिङ सेन्टरहरूमा थप उपचार आवश्यक परेमा वा प्रेषण गर्नुपरेमा लाग्ने एम्बुलेन्स तथा यातायात खर्चबापत पालिकाबाट सोधभर्ना ,गर्भवती महिलाहरूको ANC PACKAGE TEST साथै अल्ट्रासाउण्ड निशुल्क परिक्षण गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

- ९) क्षयरोगको नियन्त्रण लगाएत अन्य संक्रामक रोग र लुकेर रहेको छारे रोगको पहिचान गरि त्यसको निःशुल्क उपचार गर्ने व्यवस्था गरिने छ । संघ तथा प्रदेश सरकारबाट सशर्त प्राप्त कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी सञ्चालन गरिने छ ।
- १०) महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरूलाई स्वास्थ्यका सम्पूर्ण कार्यक्रमहरूमा स्वास्थ्य संस्था र समुदाय बिचको पुलको काम साथै जनचेतना फैलाउने कार्यमा थप उत्प्रेरित गरिने छ । साथै ६० वर्ष उमेर पुगेका महारुले स .से.स्व.स्वा.्वास्थ्य क्षेत्रमा पुर्‍याएको योगदानको कदर गर्दै नगद रु २० हजार सहित सम्मानजनक विदाई गरिनेछ ।
- ११) एम्बुलेन्स सेवा प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ साथै सुत्केरीज्येष्ठ नागरिक ,, क वर्गको अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू र अती गरिब विपन्न नागरिकहरूको लागि सहूलियतको व्यवस्था गरिनेछ ।
- १२) स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणालीलाई थप प्रभावकारी बनाउन सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरूमा विद्युटिय अभिलेख तथा पतिविदनको सुचारू गरिनेछ ।
- १३) कश्शोर किशोरीहरू संग स्वास्थ्यकर्मीहरूको अन्तरक्रिया नियमित गर्ने कार्यको लागि सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई किशोर किशोरी मैत्रि संस्था बनाइनेछ ।
- १४) तथ्यमा आधारित योजना बनाउन तथा यस गाउँपालिका भित्र अध्ययन तथा अनुसन्धान कार्यमा प्रोत्साहन गर्नका लागि कुनै पनि विषयमा स्नातक वा सो भन्दा माथि अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थीहरूलाई "तमानखोला गाउँपालिका अध्यक्ष फेलोसिप कार्यक्रम" लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- १५) स्वास्थ्य बिषयमा अध्यापन गराउने क्याम्पस तथा विश्वबिद्यालयहरूसंग सहकार्य (MUO) गरी विद्यार्थीहरूबाट स्वास्थ्य पर्वधन गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- १६) गाउँपालिकामा दिर्घकालिन रूपमा मेडिकल अधिकृतको उपलब्धतालाई सुनिश्चित गर्न एमबिबिएस अध्ययन गर्न चिकित्सा शिक्षा अयोगले लिने पवेश परिक्षा पास गरी नेपालमा पढ्नको लागि योग्य यस गाउँपालिकामा स्थायी ठेगाना भएका मध्यबाट १ जनालाई पालिकाले छात्रवृत्तिको ब्यवस्था गरिने छ ।
- १७) मानिसक समस्या तथा आत्महत्या रोकथामको लागि समुदाय स्तरमा योग शिक्षा तथा योग अभ्यास एवम् स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई तालिम प्रदान गरी स्वास्थ्य संस्था मार्फत नियमित मनोपरामर्श सेवा सुरु गरिने छ । साथै पालिकाले शुरु गरेको परामर्श केन्द्रलाई मनोपरामर्श केन्द्रको रूपमा सञ्चालन गरिने छ ।
- १८) स्वास्थ्य क्षेत्र एक बहुआयामिक क्षेत्र भएको हुँदा हरेक विषयगत नीतिहरूमा स्वास्थ्यलाई केन्द्रमा राखेर नीतिहरू अवलम्बन गरिने छ ।

२ खानेपानी तथा सरसफाई :

- १) एक घर एक धाराको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइ नेवासँगको सहलगानीमा खानेपानी आयोजना निर्माण तथा संचालन गरिनेछ ।
- २) पानीजन्य रोगको पर्कोप नियन्त्रणको लागी खानेपानी मुहान शुद्धीकरण प्लान्ट तथा मुहानको संकलन केन्द्रको सुरक्षा साथै खानेपानीको नियमित जाँच तथा सुद्धीकरण गरी खानेपानीको गुणस्तर कायम तथा सुधार गरिनेछ ।
- ३) पूर्ण सरसफाइयुक्त पालिका घोषणाको लागी हरेक घरमा चाँड तथा जुठेनको सुनिश्चित गरीने छ साथै फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागी अन्तरपालिका समन्वय तथा गुणस्तर सुधारका लागी आवश्यक पर्ने उपकरण तथा सामग्रीहरुको उपलब्धतालाई सुनिश्चित गरिनेछ ।
- ४) समूदायबाट निस्कने फोहोर मैला उचित व्यवस्थापनको लागी समूदाय स्तरको अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ र टोल स्तरमा फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागी आवश्यक खाल्डो तथा टीनको जम्मा गर्ने भाडोको व्यवस्था गरी उचित बिसर्जन गरिने छ ।

३ समावेशीकरण ,गरिबी निवारण तथा कला संस्कृति :

- १) महिला ,दलित ,जनजाती,अपाङ्ग,बालबालिका ,युवा लगायतका लक्षित वर्गको सशक्तिकरणका लागी क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- २) ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ३) तमानखोला गाउँपालिकाभित्र छुवाछुत तथा सामाजिक विभेदलाई पूर्ण रुपमा अन्त्य गर्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ४) बालमैत्री स्थानीय शासनलाई कार्यान्वयन गर्दै आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ।
- ५) तमानखोला गाउँपालिका भित्रको स्थानीय भाषा तथा संस्कृतिको संरक्षण तथा विकास गर्नका लागी आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ६) तमानखोला गाउँपालिका भित्र रहेका अनाथ तथा असहाय बालबालिकाहरुको पालनपोषण तथा माध्यामिक तह सम्मको निशुल्क शिक्षादिकाको लागी तमानखोला-३, तमानमा संचालित तमानखोला बालगृहलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।
- ७) महिला हिंसा तथा बालबिवाहको अन्त्य गर्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ८) किशोर ,किशोरी तथा हिंसा पिडितहरुको लागी सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- ९) खरको छाना विस्थापनको लागि संघीय सरकारको कार्यक्रममा छुट भएका परिवारको लागि सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम सञ्चालन गरि तमानखोला गाउँपालिकालाई खरको छानो मुक्त पालिका बनाईनेछ ।
- १०) विपन्न नागरिक औषधी उपचार सहायतालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ११) भूमी सम्बन्धि समस्या समाधान आयोगसँगको सहकार्यमा यस गाउँपालिका भित्र रहेका भूमीहिन तथा अव्यवस्थित वसोवासीहरुको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।

२ आर्थिक विकास बिकास निति

१ कृषि तथा पशुपालन

- १) "कृषकको उत्पादन साथमा : तमानखोलाको अनुदान हातमा" भन्ने नाराका साथ यस आर्थिक वर्ष देखि कृषकलाई उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- २) स्थानीय कृषि उत्पादनको बजारिकरणलाई व्यवस्थित गर्न पालिकास्तरको कृषि संकलन केन्द्र स्थापना गरिनेछ । साथै प्रत्येक वडामा एक/एक कृषि संकलन केन्द्र विस्तार गरिनेछ ।
- ३) प्रत्येक वडा/टोलमा पकेट क्षेत्र विस्तार गरि कृषि उत्पादन र उत्पादकत्वमा जोड दिइनेछ ।
- ४) परम्परागतबाट आधुनिक तर्फ र निर्वाहमुखीबाट व्यावसायिक कृषि प्रणाली स्थापनाका लागि कृषिको उत्पादन ,व्यवस्थापन एवं बजारीकरण गरिनेछ ।
- ५) सबै किसिमका उत्पादित वस्तुलाई बजारीकरण र कृषकलाई प्रोत्साहन गर्न कृषि प्रदर्शनी मेला संचालन गरिनेछ ।
- ६) कृषिजन्य वस्तुहरुमा रसायनिक मल एवम् विषादीलाई निरुत्साहित गर्दै कृषि उत्पादनका लागि जैविक विषादीको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्दै दिगो कृषि प्रणालीलाई अघि बढाइनेछ ।
- ७) कृषि बीमाको बारेमा जनताहरुलाई शुसुचित गर्न कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ८) कृषि उत्पादनलाई बढावा दिन आवश्यकता अनुसार विभिन्न प्रकारका तालिम सन्चालन गरिनेछ ।
- ९) व्यावसायिक कृषि प्रवर्द्धनका लागि अनुदानमा उन्नत बिउ तथा बिरुवा वितरण गरिनेछ
- १०) लाम्मेलामा निर्माणधिन कोल्डस्टोर लाई व्यवस्थित तरिकाले संचालन गरिने छ ।
- ११) पशुपक्षिमा हुने परीजीवी संक्रमणलाई नियन्त्रण गर्न आन्तरिक तथा बाह्य परजीवि नियन्त्रण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

- १२) किसानहरुलाई सुविधा पुर्याउन औषधी खरिद तथा वितरण गरिनेछ ।
- १३) घुम्टि भेडा/बाख्रापालक कृषकहरुलाई पाल तथा सोलार सेट वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता गरिनेछ ।
- १४) कृषकहरुको पहिचान एब सूचीकरण गरि कृषक परिचयपत्र वितरण गर्ने आवश्यक प्रबन्ध गरिने छ ।
- १५) कृषि योग्य भूमिको पूर्ण उपयोगगरि सामुहिक खेती प्रणालीका माध्यमबाट कृषि उत्पादन बढोत्तरी गर्ने नीति कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

२ सहकारी

- १) सहकारी संस्थाको दर्ता ,नविकरण तथा नियमन कार्यलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- २) कानून विपरित संचालनमा रहेका संस्थाहरुको अनुगमन तथा नियमन गरिनेछ ।
- ३) प्रत्येक परिवारलाई आ-आफ्नो आय अनुसार सहकारीमा बचतको लागि अभिप्रेरित गरिने छ ।
- ४) सहकारी संस्थाका सदस्यहरुका लागि सहकारी शिक्षा तालिम प्रदान गरिनेछ ।
- ५) एक वडा एक सहकारी वा कृषि सहकारी संस्था सञ्चालन गर्ने आवश्यक सहयोग तथा प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

३ घरेलु तथा लघुउद्यम

- १) लक्षित वर्गहरुका लागि उद्यमशीलता विकास तथा स्वरोजगारी सिर्जना गर्ने कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- २) गाउँपालिकाभित्र रहेका घरेलु तथा लघु उद्यम उद्योगहरुको तथ्याङ्क संकलन गरि उद्योगहरुको प्रवर्द्धन तथा विकासमा जोड दिइनेछ ।
- ३) युवा तथा महिला स्वरोजगारका लागि सीप विकासको तालिम दिइ घरेलु तथा लघुउद्यम संचालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- ४) कृषिमा आधारित उद्योग स्थापना र संचालनमा प्रोत्साहित गरिनेछ ।

४ पर्यटन

- १) तमानखोला गाउँपालिका भित्र रहेका ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय महत्वका क्षेत्रहरुको संरक्षण तथा सम्बर्धन गरी पर्यटन क्षेत्रको रुपमा विकास गरिनेछ । शोले देउराली सहिदपार्क निर्माणको कामलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- २) पर्यटनको प्रचुर संभावना रहेको बराहताल ,शोलेदेउराली, नौडल्ले पहाडको विकास तथा संरक्षणको लागि विशेष योजना सन्चालन गरिनेछ ।

- ३) पर्यटन पदमार्गको लागि सूचनाबोर्ड निर्माण तथा बाटो निर्देशन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ४) पर्यटकीय ठाउँहरूको प्रचारप्रसारका लागि पर्यटन प्रवर्द्धन गोष्ठी संचालन गरिनेछ ।
- ५) पर्यटन प्रबन्धनका लागी होमस्टे (घर बास) संचालनका लागि व्यवस्था गरिनेछ ।

५ रोजगार प्रवर्द्धन तथा गरिबी न्यूनिकरण

- १) तमानखोला गाउँपालिका बासीको उद्यमशीलता प्रवर्द्धनका लागि व्यावसायिक तथा उद्यम सहूलियत ऋण व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- २) गरिबी निवारणका लागि संघीय एवं प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- ३) रोजगार सेवा केन्द्रबाट बेरोजगारहरूको तथ्याङ्क संकलन तथा अभिलेखिकरण गरी यस वर्ष कुल ९० जनाको लागि न्युनतम १०० दिनको रोजगारी सुनिश्चित गरिनेछ ।

३ पुर्वाधार विकास

१ सडक तथा यातायात

- १) गाउँपालिकाभित्र सडक र यातायातको विकास तथा व्यवस्थापनका लागि सडक तथा यातायात गुरुयोजनालाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- २) "हाम्रो सडक हाम्रो सहभागिता, गुणस्तरीय सडक हाम्रो प्रतिबद्धता" अनुरूप गाउँपालिका भित्रका बस्तिहरूमा सडकको स्तरोन्नती गर्दै लगिने छ ।
- ३) वस्ती तथा वडाबाट गाउँपालिका केन्द्र जोड्ने अधुरा सडकहरूलाई विशेष प्राथमिकताका साथ निर्माण गरिनेछ । गाउँपालिका भित्रका प्रमुख सडकलाई कालोपत्रे गर्ने योजनाका लागि संघीय सरकारसँग सहकार्य गरिनेछ ।
- ४) गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण सडकहरूलाई बाह्रै महिना संचालन योग्य बनाउन वार्षिक मर्मत संभार योजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ५) गाउँपालिका भित्र आवश्यक स्थानमा मोटरबल पुल तथा कल्भर्ट निर्माणको संभाव्यता अध्ययन र विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरि निर्माण गर्नका लागि संघीय तथा प्रदेश सरकारसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
- ६) लिगा,सिल्गुम,खोलेस्बाङ,भयेरबोंगा,पहिरा,बोंगाखानी,हिजा,सेउला,खुंखानी,नर्जा थास्पुरी, लाम्मेला,तामान,बोंगदोभन ग्रामिण कृषि सडकको बिस्तार गरिनेछ ।
- ७) तमानखोला गाउँपालिका वडा नम्बर १ भिकोस घाटमा नमुना योजना संचालनका लागि कल्भर्ट निर्माण गरिनेछ ।

२ आवास तथा भवन

- १) तमानखोला गाउँपालिका भित्र मौलिक घर संरक्षण तथा निर्माणलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ जसको लागि तमानखोला भवन मापदण्ड, २०७८ लाई पूर्ण रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
- २) संघीय तथा प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा विपद्का कारण घरबार बिहिन भएका नागरिकहरूको पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माण कार्यलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्नेछ ।
- ३) वडा कार्यालय, विद्यालय र स्वास्थ्य सस्थाहरूको निर्माणधीन भवन हरूको निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ४) गाउँपालिकाको प्राशासनिक भवन निर्माणलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ५) गाउँपालिका भित्र निर्माण हुने भवन तथा संरचनाहरू अपाङ्गमैत्री र बालमैत्री बनाइनेछ ।
- ६) तमानखोला गाउँपालिकाका खरको छाना विस्थापित गराउन सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

३ उर्जा

- १) गाउँ क्षेत्रका पुराना काठका पोललाई विस्थापित गरी फलामे पोलहरू जडान गरिनेछ ।
- २) लघु जलविद्युतको भरपर्दो व्यवस्था नभएका समुदाय तथा क्षेत्रमा वैकल्पिक उर्जाको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ३) तमानखोला गाउँपालिका भित्रका लघु जलविद्युत आयोजनाको मर्मत तथा स्तरोन्नती गरि थप व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
- ४) गाउँपालिकामा केन्द्रिय प्रसारण लाईन विस्तारका लागि विशेष पहल गरिनेछ।

४ वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

१. वन वातावरण वन्य जन्तु भू-संरक्षण

- १) खोला किनार, सार्वजनिक खाली जग्गा, पाखा तथा सडक किनारमा वृक्षारोपण गरिनेछ ।
- २) जलवायु परिवर्तन अनुकूलन कार्यक्रमहरू संचालनमा विशेष प्राथमिकता दिइनेछ ।

- ३) गाउँपालिका भित्र उपलब्ध जडिबुटीहरूको पहिचान ,संरक्षण र सदुपयोग गरि आन्तरिक आय वृद्धीका लागि जडीबुटि पार्कलाइ थप व्यवस्थित गरिने छ ।
- ४) प्राकृतिक स्रोतको जथाभावि दोहन गर्ने कार्यलाई रोक लगाइनेछ ।

२ विपद् व्यवस्थापन

- १) विपद् व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन विपद् व्यवस्थापन कोषमा आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- २) गाउँपालिका भित्रका विपद् जोखिम क्षेत्रको नक्शाङ्कन भएका वस्तीहरूको संरक्षण गरिनेछ ।
- ३) विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ४) विपद् व्यवस्थापनका लागि उद्धार तथा राहत सामाग्रीको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

५ संस्थागत विकास सेवा प्रवाह र सुशासन

- १ संघीय सरकार प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारबीच सहकार्य सह अस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तलाई अवलम्बन गरिनेछ ।
- २ गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई छिटो, छरितो, सरल, सहज पारदर्शी गुणस्तरीय र सूचना प्रविधि मैत्री बनाईदै लगिनेछ ।
- ३ गाउँपालिकामा डिजिटल नागरिक वडापत्र तथा वडा कार्यालयहरुमा नागरिक वडापत्र सुझाव पेटिका, सूचना पाटीको व्यवस्थापनलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।
- ४ गाउँपालिकाको राजश्व आम्दानीलाई प्रभावकारी बनाउन सफ्टवेयरको प्रयोगलाई थप ब्यबस्थित गरिनेछ ।
- ५ न्यायिक समितिको कार्यसम्पादनलाई थप सुदृढीकरण गर्न प्रत्येक वडामा स्थापना भएका मेलमिलाप केन्द्रलाई क्रियाशील बनाई ब्यबस्थित गरिनेछ ।
- ६ न्यायिक समितिका सदस्यहरु तथा मेलमिलपकर्ताको लागि समयानुकुल क्षमता अभिवृद्धी तालिम संचालन गरिनेछ ।
- ७ गाउँपालिकाबाट सम्पादन गरिने कार्य मितव्ययी, प्रभावकारी नियमीत र कार्यदक्षता पूर्ण ढंग बाट सम्पादन गर्न आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि कार्यान्वयन गरिनेछ ।

८ सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाउन तथा सुशासन प्रवर्द्धन गर्न अन्तरपालिका अनुभव आदानप्रदान तथा अवलोकन भ्रमणको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

९ कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूलाई समयानुकूल क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।

१० गाउँपालिका भित्रका आफ्नो क्षेत्राधिकारको सार्वजनिक सम्पत्तिहरूको रेखदेख तथा मर्मत संभारको आवश्यक प्रबन्ध मिलाइनेछ ।

११ गाउँपालिकामा भएका निर्णयहरू विद्युतीय माध्यमबाट अभिलेखिकरण गरी सार्वजनिक गर्ने नीति लिइनेछ ।

१२ उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने कर्मचारीलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।

१३ महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट आँल्याइएका सबै प्रकारका बेरजु फछ्यौट कार्यलाई न्युनिकरण गर्न प्रभावकारी रूपमा अगाडी बढाइनेछ ।

१४ गाउँपालिकाको वेबसाइट अद्यावधिक गरी समयमै सूचना तथा आवश्यक दस्तावेजहरू प्रकाशन गरिनेछ ।

१५ गाउँपालिकाले गरेका हरेक कार्यक्रमहरूको बारेमा समयमै सूचना तथा जानकारी दिन रेडियो कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१६ सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित तथा सबैको चासो एवं गुनासो संवोधन हुने गरी समयमै संचालन गरिनेछ ।

१७ तमानखोला गाउँपालिकाले तोके बमोजिमका करहरू नियमित रूपमा बुझाउने उत्कृष्ट करदातालाई सम्मान गरिनेछ ।

६) राजस्व परिचालन तथा श्रोत अभिवृद्धि

"कर तिरौँ एक सच्चा नागरिकको परिचय दियो"

१ आ.ब. २०८०/८१ देखि मालपोत तथा भूमीकर लाई व्यवस्थित गरि आन्तरिक श्रोतको बलियो आधारको रूपमा लागु गरिने छ ।

२ व्यवसायको दायरा बढाउने र बढी भन्दा बढी व्यवसायीहरूलाई कर तिर्न प्रोत्साहित गर्न विविध कार्यक्रम सहित कर शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

३ गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सबै व्यापार व्यवसाय दर्ता गर्ने अभियान संचालन गरिनेछ, हाल सम्म गाउँपालिकामा तिर्नु पर्ने बक्यौता रहेका व्यक्तिहरू र व्यवसाय दर्ता नगरेका व्यक्तिहरूले २०८० पौष मसान्त भित्र व्यवसाय दर्ता र

कर चुक्ता गर्न आयमा एक पटकको लागि हालसम्मको जरिवाना बक्यौता मिनाहा गरि व्यवसाय दर्ता गरिनेछ ।

- ४ "मेरो कर मेरो लगानी" भन्ने नाराका साथ आन्तरिक राजश्वबाट संकलन गरिएको रकमले अध्यक्ष सामुदायिक पुस्तकालय निर्माण कार्य सञ्चालन गरिने छ।

तमानखोला गाउँपालिकाको आर्थिक उपलब्धिहरुलाई संरक्षण गर्दै थप उन्नत बनाउने, सबै प्रकारको विपदको रोकथाम तथा नियन्त्रण, सामाजिक आर्थिक क्षेत्र लाई पुनर्जीवन दिई विकास निर्माणलाई तिव्रता दिने अठोटका साथ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गरिएको छ ।

प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनबाट तमानखोला गाउँपालिकाको आर्थिक, सामाजिक क्षेत्र थप गतिशील हुनेछ, पारस्परिक सम्मान र अवसर सहित सामाजिक न्याय कायम हुनेछ; "सुखी र समान समुन्नत तमान," गाउँपालिकाको दिर्घकालिन सोच पूरा गर्न योगदान पुग्नेछ ।

अन्त्यमा यस गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा कार्यमा सहयोग गर्नु हुने उपाध्यक्ष, विषयगत समितिका संयोजकहरु, वडा अध्यक्षहरु, कार्यपालिका सदस्य, गाउँसभा सदस्य, कर्मचारीहरुलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । त्यसै गरि नीति तथा कार्यक्रमका लागि सुझाव प्रदान गर्नुहुने राजनीतिक दल, बुद्धीजीवी, विभिन्न संघ/संस्थाका प्रमुखहरु, नागरिक समाज, पत्रकार, लगाएत सम्पूर्ण आदरणीय आमाबुवा, दिदिबहिनी तथा दाजुभाई प्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु र प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न सवैबाट सक्रिय सहयोगको अपेक्षा राख्दछु ।

धन्यवाद !